

FOGLALAT: Magyarország (6 es. kir. fölsége Milanóban; budapesti napló; a' m. n. akad. közlése, a' kegyes iskolarend vézi gyűlése, magyarosulás az újvidéki g. n. e. iskolában, magyar játékszini előadások; 's a' t.) Spanyolország (Morella elfoglalása nem valósul; Oraa hátrál, 's e' miatt nagy ingerültség; a' bank pénzét előlegez a' kormányzó királynénak; 's a' t.) Anglia (O' Conneli beszéde a' dublini nagy népgyűlésben; 's a' t.) Franciaország (hivatalos jelentés O. leant hgnó szüléséről; a' király 's küldöttségek beszéde; 's a' t.) Schweiz. Olasz- Német- Törökország.

Magyarország.

6 es. 's ap. kir. fölsége f. hó 21kán Majlandba érkezék egész kíséretesül; a' bemeneti 's elfogadási pompa igen nagyszerű vala, 's este az egész város igen fényesen kiválgtva.

A' m. kir. udv. kamra Ottrubay Béla keblebeli számvevőhivatali ingrossistát temesvári letéti pénztártiszte alkalmazá. O. Z.

Budapesti napló. Mult hó 19ikén összegyűlvén Váczon hazánkban 's a' testvér Erdélyben létező kegyes iskola-rendi szerzet küldöttei, Spányik szerzetkormányi segéd 's budai főgymnasiumi igazgató jeles és tartalmas beszéddel nyitá meg az ülést, leginkább azt mondván ajánlatosnak, hogy az előjárók tudomány 's erkölcsiség által mindenkor kitünjenek, mert csupán ugy nevelhetnek hasznos polgárokat a' hazának. Ekkor csakugyan köz-szavazattal újra választott meg Grosser Ján. eddigi kormányzó provincialisnak, kit Greschner jeles zengzetű diák lanttal énekelt meg. — Újvidéki levelek szerint már az ottani g. n. e. iskolában is látszani kezd némi magva a' magyarosulásnak. A' legközelebb felévi próbatéten ugyanis Sztankovics István károloviézi érsek 's metropolita jelenlétben Tomparies Tódor Csokonay „A' reményhez“ című költeményét szavallá el. — F. hó 8ikán színpadunk az ünnep miatt zárva volt; a' városi nagy tanczteremben mindazáltal a' pestbudai hangszegyesület, pénztára öregbítésére Mozart „Titus kegyessége“ című nagy daljátékát adá elő két szakaszban. 9ikén „Aranykirály, uszkárnyiró“ bohózatot adák színésznök Hooptul, Fánesy fordítása szerint; 10ikén „Marot bán“ szomoruját. Vörösmartytól; 11ikén az Ósanya szom. j. 5 felv. Grillparzer után Horváth Dánieltől. Nem sokára eredeti vig dalmú tünend föl színpadunkon Jakab Istvántól „Csel“ című alatt, mellynek muzsikáját Bartay szerzé. —

Pesten sept. 9kén délelőtti 10 órától délutáni egyedfélig tartá a' magyar nemz. tudom. akadémia ns Pestmegye nagyobb teremében 7dik köz v. nyilvános ülést, mellyen számos és jeles mindkét nemű vendég vala szives megjelenni az intézet igazgató, tiszteleti, rendes és levelező tagjain kívül. Az ünnepet nm. Teleki József gr. koronaőr 's akad. elnök isméretes szónoktollu beszédével nyitotta meg, mellyben a' valódi közvéleménynek nemcsak bármí fenségű egységre, hanem egész testületre 's bármíno intézetekre ellenállhatatlan erejű hatását, mellyel senki és semmi nem daczolhat sikerrel, rajzoló; az ál véleménynek pedig, mellynek bántott hiúság, irigység, ferde szempontok, pártszakadé, indulatosság 's ezzel rokon árnyéklatok sugóji 's rugóji, minden tiszta szándéku és czélu egyestül, testülettől 's így az akademiától is hallgatással elmellőztetését érinté, minthogy idő, józan elvek, ingerültség-elitapodás az illy vélemények fonákságát, igaztalantétét ugy is le szokták leplezni. Az elnöki beszédet követé az akad. titoknok előterjesztése a' társaságnak 1837 nov. derekától f. sept. 9keig folytatott munkálkodásáról (ezt közli mai Társalkodónk). Ezután P e c z e l y József r. tag saját székfoglaló nyomos Értekezézésének velős kivonatát a' nemzeti gazdagságnak a' nemzeti művelődésre befolyásáról zengő és szívréható szóval olvasá el, nagyszerű tárgyat minden lépten igazi pragmatismussal felfogva 's állítást az ó- és újabbkori nagy népek történeteinek példáival, habár csak futó 's legyintő vázlatban is, de ezélszerűleg világosítva 's támogatva. Utána elhunyt Petrovics Friderik rendestagia szerkesztett emlékbeszédét Zsivora György l. tagnak Kacskovics l. tag 's gazd. egyesületi titoknok szavallá. Ezt követé Kállay Ferenc r. tag értekezése a' tudományos egyesületekről. Mi után Bitniez Lajos r. tag lelkes gyászbeszédét üdv. b. Szepessy Ignác igazgató 's tiszteleti tag fölött Czuczor Gergely r. tag olvasá föl. Ezt soron kísérte négyrendű jelentése az akademiának Szalay László levéltárnok és segédjegyző által előadva: első jelentés az 1837. 200 darab aranyjutalomra érdemesített magyar munka felől, 's más dícséretre méltatott nyolcz munkáról. A' 200 darab arany, billikomostul b. József Mik. utolsó Báthori című regényének jutott, a' dícséretre méltatott 1837ki nyolcz r. munkák ezek: Péczely magy. történetei; Fényes Magyarország statistikája; Bitniez magyar nyelvtudománya; Bugát Chelius sebészsege; szinte Bugát Tscherner természetudománya; Jósika: A' könnyelműek; Nagy Károly számírási közönséges jegyekkel; Vajda: Tárcsai Bende című munkái. Másodrendű jelentés a' törvénytudományi osztálynak 1836ban kitűzött jutalomkérdésére bejött négy felelet közül legjobbnak talált és 100 arannyal jutalmazott pályairatról, mellynek szerzője Kossovich Károly Pozsony megyei bíró a' szinte tavaly is pályakoszorús 's most először levelező azután rendestaggá választott író; — harmadik jelentés volt a' természettudományi osztálynak szinte 1836ban kitűzött jutalomtelére bejött három versenymunka közt legjobbnak talált 's 100 arannyal jutalmazott pályairatról a' szikes vidékekről, mellynek írója dr Balogh József a' Kiskun kerület r. orvosa. 4ik jelentés az 1838 drámai jutalomra bejött 18 r. vigjátékról, mellyek közül, mivel a' művészet sem szigorú sem méltányos kívánatit egy sem elégté ki, ez uttal a' 100 d. arany pályabérben egy sem részesült. Ezek után kihirdeté az idén kitűzött új jutalomkérdéseket. A' történetírásé: „Fejtessenek meg oklevelek 's egyéb régi emlékekből: honnan vette légyen eredetét hazánk régi várszerkezete, koronkint mily változásokon ment az keresztül; mik hanyatlása okai; és mily hatással volt e' külön fokain, honunk köz igazgatására, védelmére, 's általában alkotmányunk kifejlésére?“ Jutalma 100 darab arany. A' mathesisi ez: „A' görbék meghatározásában jelenleg a' görbe mindenkor hossza és érintőinek (tangentes) szöge vétetnek elemekül. Mellyek tehát ezen nézet szerint az első és másodrendű görbék? Vitessegek ezek által öszrendesekre (coordinatae), 's adassanak elő főbb tulajdonságaik.“ Jutalma 100 darab arany. — Mindenik osztálybeli pályairások beküldésének változhatatlan határnapja, mellyen túl semmi felelet el nem fogadtatik: mart. 25d. 1840. a' meddig azt, írója nevé rejtő peesétes levélre hivatkozó jellegével, a' titoknok veszi által. A' beküldött másolat, melly ki nem adatás esetében is az akadémia levéltárában marad, a' nélkül, hogy szerzője a' munka sajátosági jogát elvesztendé, idegen kézzel és tisztán írva, lapozva, bekötve küldessék. Ha a' jellegés levél fölbontása után kitétszenék, hogy a' munka saját keze írása a' szerzőnek, ez a' jutalomtól elesik. A' 100 arany jutalom kívül, másod, sőt harmad karbelinek találandó felelet is kiadathatik, ivenkint szabandó tiszteletdíj mellett. — E' nyilvános ülési alkalomkor osztott ki nyomtatásban a' magy. tud. társaság igazgatóságának jelentése a' társaság 1837beli munkálkodásáról 's pénztára mibenlétéről, az első mult évi 74. számú Társalkodónk

közlé; a' pénztár állapotja pedig 1837 végén imez volt: az akadémiai gyűnölésőző magpénzalap, alapítványok, adományok 's kamati hatodokból: 339189 fr. 33 kr. 's ezenkívül 1398 p.fr. holtigajánlat (vitalitium) évenkint — a' fő-pénztár bevétele 1837ben volt: 28958 fr. 36⁷/₂₀ kr., kiadása: 21823 fr. 41 kr. (e' közt csupán jutalmazásokra 2035 fr. 's játékszini színdarab fordítások és páholybér fejében: 425 fr. 12 kr.) a' mellékpénztár bevétele pedig 9730 fr. 11⁹/₂₀ kr. kiadása: 7390 fr. 35¹/₂₀ kr. (s e' közt csupán tisztelet-és szerkesztési díj: 3498 fr. 36¹/₂₀ kr.) mindennütt pengőt értve. Egyébiránt ezen igazgatósági jelentést, melly egy uttal minden magyarországi megyéhez és törvényhatóságához megküldetett az alaprajz értelmében, az előbbi évek fölött az ünnepi ki leginkább, hogy ez a' többi tárgyon kívüli még az akad. tagok magányos munkálatait is 1831-7tig, ha nem egészen teljes, de még is igen használható lajstromban előterjeszté a' 9-37dik lapig. — Végre a' nm. gr. elnök rövid hálabeszéddel zárá be az ülést, melly fogytig egyenlő népességű 's az előfordult tárgyak fénypontit 's érdekeit a' legdiszesb rend és komoly eszenben kellőleg méltató vala mindvégiglen.

M. tudós társasági választások, IX. nagygyűl. 1838ban: Levelező tagokká lettek: D. Flór Ferencz, Fogarasi János, Herepei Károly, Kossovich Károly, Pulszky Fer., Szenczy Imre, Tarczy Laj., D. Viola Józ. Jászvásárott.

Rendes tagokká:

Nyelvtudományi osztályb.	vidéki	4dik rendes tag	Nagy János.
Történetírás	helybeli	3dik „	„ Jerney János.
	vidéki	4dik „	„ Kossovich Károly.
Mathesisi	helybeli	3dik „	„ Vásárhelyi Pál, (a' nagy gy. ajánlatára az igazg. által nevezetve.)

Hadtudományokra ajánlvá az igazgatóságnak Tanárky Sándor.
Törvénytudományi osztályb. helybeli 2dik rendes tag Szalay László.
„ „ „ „ „ „ „ „ „ Zsoldos Ignác, (a' nagy gy. által ajánlvá 's az igazg. által nev.)

Természettud. oszt. helybeli 3dik r.t. Frivaldszky Imre. Vidéki rendes tagi fizetésbe léptek a' nyelvtudom. osztályban Kőlesey helyett: Horvát Endre, philosophiában Nyíry helyett Horváth Czryll; törvényben helybeli r. tag Perger helyett: Sztrokay Antal. Tiszteleti tagokká: gr. Teleki József, gr. Széchenyi István 's Guzmics Izidor, végre pedig a' nyelvtudom. osztályba Czuczor léptetett által saját kívánására a' történeti osztályból. Igazgató tagokká: gr. Csáky Károly Szepes vngye örökös és valóságos főispánja 's gr. Nádasdy Ferencz b. t. tan. 7vir és váczpüspök. Elnökök: gr. Teleki József. 's gr. Széchenyi Istv.

Spanyolország.

Morella annyiszor hírelt elfoglalása az alkotmányosok által utóbbi tudósítások szerint alaptalannak kezd mutatkozni. Alcaniz levél aug. 17ről valónak mondja ugyan, hogy aug. 16kán az alkotmányosok megkezdek a' rohanást; mellyel azonban tetemes veszteség után fölhagyni kényszerültek. Utóbbi levél pedig egyenesen Alcaniz felé hátrálásban mondja lenni a' királyné seregeit, mellyek mindenütt nagy akadályokra találunk, mivel a' carlosiak Cabrera paranesiből, elronták mögöttük az országutakat. Saragossai lapok még azt is hírlik, hogy azon nagy élelem-szállítvány, mit Pardinas Oraa táborába küldé, Cabrera hatalmába esett, minek következtében az alkotmányos sereg olly inségre juta, hogy lóhushoz kelle folyamodnia 's az ostromot rögtön megszakasztania. Carlospárti lapok Oraa veszteségét holtakban, sebesültekben 's foglyokban 6 ezer emberre teszik; mi azonban minden esetre igen tulságos. Egyébiránt ez egész úgy meg mindig olly ködfátyol alatt lebeg, hogy tökéletesen csakugyan nem hozhatni róla ítéletet, miután a' telegrafi sürgönyök egészen ellenkező híreket terjesztenek. — Saragossában aug. 19—20ka közt egyenletlenség jelei mutatkoznak a' nemzetörtség soraiban. Több lövés történt; 2 személy megsebesült egy pedig holtan rogyott össze. A' hatóságok pontosan teljesíték kötelességüket; egész éjjel őrszemek járdaltak az utcákon, 's a' nyugalom ismét helyre állott. Másnap azonnal szoroson vizsgálni kezdék a' sajnós esemény okait. — Mancha tartományban aug. fogytán fényes igazság-szolgáltatás történt. Basilio carlosi csapatvezér ugyanis Andaluziából visszatértekor la Calzada de Calatrava közelében megállapodék. Az ottani prior, ki nagy befolyással birt az egész tartományban, fölszólítá a' nemzetörtséget, vonulna az erősségbe, melly esetben ígéré, hogy kieszközlendí a' carlosiaktól a' város és életük kimelését. 300 személy, kiknek egy harmada némberekből 's gyermekekből állott, el is fogadá e' tanácsot. A' prior, látván, miszerint valamennyi szabadelmű férfi az erősségbe menekvék, azon tanácsot adá Basilionak, gyujtná föl az erősséget. Basilio, ki azelőtt épen nem mutatkozék vérengzőnek, most elfogadá az embertelen tanácsot, 's néhány pillanat mulva azon 300 személyt fölemészték a' lángok, miket a' prior saját kezeivel gerjeszte, ki a' lángok közt keservesen jajgatónak szünet nélkül vad kacaj közt, e' gunytanácsot kialtozta; „Segíttessenek magatokon Ildik Izabella királyné által.“ E' kegyetlenség büntetlenül maradt, míg végre Narvaez azon helységbe érkezék. Három napi vizsgálat után kitudá a' bűnösöket, 's a' priort negyedmagával agyon löveté, azon helyen, hol a' szabadság szerencsétlen áldozati elégték. — Palarea tábornok d. Jose Peont 400 emberrel Granadába küldé azon zavargás megvizsgálása végett, melly ott a' tized 's rendkívüli hadiadó miatt történt. — A' ministerelnök, Ofalia gr., 's Frias hg hevesül összezördülvén, a' kormányzó királyné előtt párviadalra idézék egymást. — Rothschild házzal, mint látszik, nem léphete szerződésre a' kormány 's az alkudozás bizonyos időre egészen el van halasztva; mi azonban jelenleg nem igen nagy jelentésű, mert a' ministereknek sikerült a' bankkal szerződést köthetni, melly darab időre minden kellemetlen fordulatot eltávolítand. A' bank ugyanis hat millió realt előlegezett, mellyből a' kormány

négy milliót azonnal Esparteronak küldte, fél milliót Oraanak 's 600 ezret Narvaez tábornoknak, a' föbbivel pedig a' nyugdíjasokat elégité ki egy hónapra. Latre tábornok kilépni ohajtott a' ministerségből; a' kormányzó királyné kértére mindazáltal mégis megtartá tárczáját. —

Bayonne, aug. 27kén: Vége a' bizonytalanságnak Morellára nézve. Oraa hadesapatjáról aug. 19kéig terjednek hireink 's aug. 18ki napiparancsa hivatalosan jelenti az ostrom fölhagyását. Egy aug. 23ki saragossai levélből kiviláglik, miszerint Oraa utóhadát a' morellai táborbul egészen Monroyoig üze Cabrera. Saragossában nagy fölindulást okozza e' baleset, melyet valóban nagy 's fontos következménynek kell tekinteni. Főoka az ostrommal fölhagyásnak élelembiány vala. Azonkül pedig két rohanást visszavert Cabrera, 's az alkotmányosak, miután az első sánczolatot elfoglalák 's újabb sánczra bukkának, 1800 embert vesztek 's visszavonulni valának kénytelenek táborukba, honnan nem sokára éhség miatt Alcanizba kelle hátrálniok. Ez esemény Madridban is nagy fölindulást okozott, 's valóban sajnos következményü lehet, ha Espartero fényes győzelemmel nem feledteté azt Estella előtt; hol azonban mindedig egyetlen kárcsapás sem történt. —

Anglia.

Pótlékul a' dublini aug. 18ki nagy népgyüléshez még ezeket közöljük O' Connell azon beszédéből, melyel az előző társulatot alapítá: „Királynénk trónra léptekor a' mostani ministerség késznek nyilatkozik teljes igazság kiszolgáltatására Irlandban, 's ez okbul az irlandiak fölhagyának az izgatással 's a' nemzeti egyesület föloszlott. A' ministerek megtarták szavukat. Egy közölök, Howick l, különösen olly szabadelmű 's kimerítő nézeteket nyilvánított az irlandi egyház-kérdés ügyében, hogy neve valóban aranyba foglaltatást érdemel. A' tizedtörvény keresztül ment, esonkittava ugyan; de előpénz gyanánt mégis elfogadom. A' testületi kérdésben igen engedékenyek valának a' ministerek 's mégis gyalázatosan megbuktak. Az alsóházban kevesen nyilatkoznak ellenünk; de a' felsőház böcselensége ollyan, hogy attól igazságot nem várhatunk. Hazánk ellen Wellington palotájában keverék a' kártyát, azon gyűlöletre méltó Wellington elnöklété alatt, ki egyetlen erőnyel nem bír 's ki a' megyei gyűléseket bohózatoknak merészli szidalmazni. Illy helyzetben nem javíthatják Irland állapotját a' ministerek, 's a' toryk még azt is szeretnék elvonni az irlandiaktól, mit már birnak. Hová forduljunk tehát? A' trónhoz, ministerséghez vagy lord-helytartóhoz? Halljátok örökös szolgálak, mit szölok hozzá: ki szabad akar lenni, maga teszi az első csapást. Ki kell terjeszteni az izgatást 's az egész angol nemzetre hatni. Ha Irland követi tanácsomat, fogadom, behuzandják vitorláikat a' lordok. Soha nem vala Irland olly esőndes 's a' jogkís: olgálat is soha olly jó, mint most; de valljuk meg azt is, hogy soha nagyobb halandóság nem mutatkozék titkos társulatokban részeshülésre, mint most. Irland e' pillanatban gőzerőműhez hasonlít, mely a' hajtót hullámokkal és széllel megküzdhetésre alkalmassá teszi. De az illy erőműnek szellenttyűvel kell ellátva lenni, hogy a' fölsőleg gőzt kibocsáthassa. Irland, mondok, gőzerőműhez hasonlít, 's rajta nyitva kell tartani a' biztosító szellenttyűt, mely itt törvényszerű izgatásból áll, hogy az érzelmek 's nézetek esőndesen kisuhanhassanak rajta, melyek különben veszélyes föllobbanást fognának eszközölni. Tehát csupán törvényszerű izgatással nyerhetni meg a' nyugalmat 's szabadságot hazánkban. Először is választási jogainkat kell tökéletes egyenlőségbe hoznunk Skótzia és Anglia jogaival. Irland csak 105 követet küld a' parlamentbe, holott az összes 658 számból jogszert legalább 175 kellene küldenie; de én csak 150 fogok kivánni, 's én soha ki nem békülök az unioval, ha e' kívánatunk teljesülést nem nyer. 45 követtel legyen tehát több képviselője Irlandnak, 's ennyit Anglia kisebb választó községei könnyen veszíthetnének, a' követek számát tehát azért az alsóházban szaporítani épen nem kellene. Kivánom továbbá az angol testületi törvényt, 's hogy minden erőtetett fizetés a' papságnak szünjék meg. Ma aug. 18kán kezdjük meg az új izgatás időszakát. Tervem előző társulat. Az aláírási ívek még ma meg fognak nyitvatni. Minden férfi, némbér, vagy gyermek tagja lehet e' társulatnak, ha egy shillinget fizet. Rendetetését jövő novemberben nyerendü a' társulat. Akkor két millió aláíratu kérelemben tökéletes igazságot követelendünk a' királynétól, vagy tulajdon parlamentet. Mondani fogjuk öfölségének: Ujfoundland 's egyéb kisebb tartományok birnak tulajdon parlamenttel, tehát mért nem mi is? Indítványba hozom: válasszunk minden megyéből, városbul 's lelkészetből az aláírók közül kettőt 's aztán mintegy 300zan menjünk, küldöttséget képezve, Angliába. Egy héttel parlamentnyitás előtt összegyűlünk Londonban: mind a' két házban személyenkint törekszünk megnyerni a' szözatokat, minden nagy várost gyűléstartásra szólítunk föl, hogy Anglia is segítse Irlandért küzdendő harcunkat, kérelmünkkel a' királyné elibe járunk, 's ha mind ez nem segít, tehát legalább annál több okunk leend komolyabbszerű izgatásra. A' vasuti jelentés szerint 8 1/2 millió lakost számít Irland, ha ezek közül 500 ezer orangista, mit alig híhetni, még is 8 millió marad mellettünk. Én nem sokáig fogok élni; de reményem, hogy halhatlan lelkem üdvösségére addig fogom folytathatni az izgatást, míg tökéletes igazságot nyerend Irland. Mit Irland 700 év óta tapasztalt, összeírva egy könyvben még november előtt megjelenend 's ha még sem érendünk czélt, fölbontjuk az uniót. Lehet hogy elnökünket (Arabin tábornokot) még az irlandi alsóház elnök székén látandjuk. O' Connell után Crawford szöla, ki keserü gúnnyal illeté az izgatót az angol ministerséghez ragaszkodása miatt 's végre, miután O' Connell fölszólítá őt: egyesülne most vele, minden előzvényt feledve, az utált tizedtörvény tökéletes megdöntésire, így nyilatkozik: „Meg kell vallanom, hogy O' Connell urat nem böcsülöm.“ (Iszonyu zajgás.) Mielőtt vele együttmunkálásra egyesülhetnék, kérdem: valódi vagy csak trefás bohócz izgatást szándékozik-e megkezdeni? (Szörnyü zavar.) Birok némi igényekkel honfitársimra 's híhetőleg igazságos leend irántam a' sajtó, és tudtául adandja a' világnak, hogy nem

nyerheték meghallgatást, midőn O' Connell uraak felelni akarek. (Kiáltozás: „Ön radical tory!“) O' Connell: „Ez rágalom az egész gyűlés ellen!“ A' zaj mindig növekedék 's Crawford elhagyá a' gyűlést, mely (mint már említök) köszönetet szavazott O' Connellnek. —

London, aug. 28kán: Huzamosb idő óta nyilvánítá már neheztelését a' közönség a' királyné azon kítünő előszeretete iránt, melyel az olasz daljátékhöz viseltetik, a' nemzeti szönművek tökéletes elmellözésével, 's e' neheztelésben most már ministeri lapok is osztakoznak. Az olasz dal-szöneszet vállalkozóji meggazdagultak, mert a' királyné majd mindennapi jelenléte az egész nagyvilágot oda öszpontosítá, míg a' nemzeti szöneszet csak keservesen tengve képes magát föntartani. Nem akarja ugyan senki félre magyarázni a' királyné izlését, mely olasz hangokban természetesen több gyönyörűséget talál, mint eredeti angol dal- vagy szönjátékban; de azért mégis igen czélszerűleg fogna cselekedni, ha a' nemzeti szönházat is szerencsésitné némellykor látogatásával, mert ez rendkívül emelné a' hazai szönszö 's hangmüirök törekvésit, miből csak üdvös következmények szármozhatnának az általános nemzetiség-emelkedésre. Illik György minden héten legalább egyszer meglátogatá a' nemzeti szönházat, a' műveltség e' hatalmas emeltyűjét, melyet minden uralkodó lehetőségig előmozdítani köteles. — Viktória királyné eddig, egészen feledve nemét, semmit nem gondolt udvari konyhájával: most azonban szöigoruan megparancsolá a' főszakácsnak, hogy további rendeletig teknősbéka-levest ne küldjön a' kir. asztalra. Izlésvaltozás nem okozható e' parancsot, mert a' királyné mindig határozott barátöje volt a' teknősbéka-levesnek, 's még néhány nappal a' számüzetési parancs előtt is kítünő kegyére méltatá azt. Midőn ugyanis nem rég Nemours hget búcsulakomával tisztelé meg, olly rendkívül izletesnek találá a' teknősbéka-levest, hogy a' francia hget arezán bámulat jele villant keresztül, midőn látta, mikép a' királyné már kétszer kiürített tányérát harmadszor is átnyújtá a' levestedőnek, 's e' harmadik adagot is utolsó csöppig kiüríté. Ez azonban végdiadala volt a' szerencsétlen számüzött teknősbéka-levesnek, mert Clarke tr., a' királyné fő orvosa, azt állítá, miszerint a' „kissé több“ mennyiségü leves megzavará a' királyi egészség öszhangzatát, mit „kissé kevesebb“ nem fogott volna eszközölni; 's ez okbul a' királyné, „inkább egészen“ elmellözé a' teknősbéka-levest, a' kedves csábítót. Viktória királyné 10—11 órakor szokott reggelizni, felkelte után fél óra múlva. A' reggeli ezekbül áll: egy csésze kávé, két csésze thée (kávé 's thée igen erős és nagy csészékben), jócska sütemény-mennyiség mártogatásra, három darab pirított kenyér írósvajjal, két lágyra fött tojás, skót pástétom, baromfi, vadhus és sódar. Két órakor következik második reggeli gyanánt: rizspudding, 's kirántott borjúhus pirított burgonyával. A' moseli bort tisztán, rajnáit vízzel vegyíté szokta inni a' királyné. 7 órakor kezdik meg az ebédet, 's a' királyné mindig pontosan megtartja az időt. Tányéra mellett jegyzéke találatik a' készített étkeknek, 's fúrge szemmel átfutván azokat, határozza meg az elibe hozandókat, midőn aztán háromszor is eszik egy ételből, mivel nem kedveli annyira a' változtatást, mint a' jószágot, általánosan pedig leginkább a' jó alapot vető 's fűszeres vastag étkeket szereti, 's a' francia konyha azon készítményit, melyek jobbadán a' nyelven mindjárt elolvadnak, épen nem böcsüli, valamint az eddességeket sem. Egy pohár madeirai után rendszeren néhány pohár könnyü francia bort szokott inni, 's ezután négy pohár champagneit, mely többnyire rózsaszínü oeil de perdrix. Ebéd után egy csésze fekete kávé iszik a' királyné igen édesen, utána pedig két csésze théet egészen czukor nélkül, kevés tejjel. Tánczvigalmakon éjféltután egy órakor egy csésze husleves, olasz salátát, és sült baromfit eszik Viktória néhány pohár vizesbor mellett. Midőn pedig társaság nélkül tölti el az estét, többnyire valamivel 12 óra előtt szokott lenyugonni, 's ekkor csak egy pohár tiszta hideg kutvizet iszik. Míg Kensington palotában lakott a' királyné, mindig annyja szöbájában hált, 's vele reggelizett; Buckingham palotába költözte után azonban egyedül kezdé hálni, de a' reggelit még több héig annyja társaságában vevé magához. Kent hgnő gyöngékedő egészsége most ezt gátolván, a' királyné egyedül reggeliz, ha csak néhány hírlapot társaságnak nem akarunk nevezni. (Ö.B.) A' Times folyvást szöbaldgatja a' francia politikát 's legközelebbi számban irományokat közle bizonyos titkos tervről, mely szerint a' kormány a' luccai hget egy a' Rio de la Plata melletti tartományokbul képzendő ország trónjára szöndékozik emelni. Az irományok 1819ből szármoznak 's híhetőleg Chaltas révén kerültek idegen kezekbe. — Hogy a' népnek Viktória királyné iránti lelkesülése még nem hamvadott el, kiviláglik azon körülményből, miszerint még most is folyvást annyi ajándék érkezik számára az ország minden részéből, hogy nem sokára raktárakat leend kénytelen építeni azok fölhalmozására. Kendök, harisnyák, ingek 's fejkötök még Amerikából is ladánként érkeznek. Falkenhambül nem rég igen szép cziczuskát küldé a' királynénak egy öreg hölgy — esontbul. Egyébiránt szép királynénk elhagyá a' büzhödt Londont 's berkshírei palotájában fris lég gyönyöröit élvezi. Ministerink részint rajnaparti váromokon andalognak, részint rókát üznek gyors paripákon, részint pedig Whigt szöiget körül vidoran esolnakáznak 's kalandokkal töltik az unalmas szönidőt, míg a' hatalmas O' Connell, miután Dublinban kiviharzá magát, 's a' trappisták előtt meghajlott, czélszerű elődolgozatokon izzad nagy tervei kivitelére az alsóház jövő ülésiben. Ki nem kénytelen vele, bizonyos nem lakik most Londonban, 's ha az idő olly rendkívül rosz, 's kenyér olly iszonyuan drága nem volna, valóban azt sem tudnák a' jó londoniak, miről beszéljenek. „A' tömegek mozgalmi, mond a' Spectator, a' birminghami gyűlés óta még mindedig nem szöntek meg. Naponkint népgyűlési tervekről hallhatni tanácskozásokat. Mindenfelé izgatök járnak, 's nem sokára félelmes számu népgyűlések fognak tartatni, nem csak Angliában 's Irlandban, hanem Skótziaiban is; valóban ideje, hogy a' kormány segítsen, még pedig gyökeresen, az igazságos sérelmeket.“

Franciaország.

Paris, aug. 27-ikén: A' Moniteur következő hivatalos tudósítást közöl Orleans hgnó születéséről: A' születésnél Molé gr., Pasquier b., Decazes hg és Gerard 's Lobau tábornokok valának jelen, mint szükséges tanúk. Egy óra tájban igen fájdalmasok 's tartósak levének a' vajadások; a' hgnó azonban folyvást nagy bátorságot mutatott. 2 óra 50 perc után véghez ment a' születés, 's Molé gr. e' szokat kiáltá ki az előszobába: „Herczegünk van!” mire: „Eljen a' király!” lett a' válasz. Orleans hg nagy örömet tüntet ki e' kedvező eseményen, 's a' király arczán is öröm és megindulás jelei mutatkoznak. Menye ágyához lépven, sokáig karjai közt tartá a' fájdalmait közt is mosolygót. A' királyné, örömkönyűktől borított arczal a' vendégterembe rohant 's tulajdon karjain mutatá be a' kis parisi grófot. Anya és gyermek folyvást egészségesek. Az előbbinél a' születés után egy óra mulva némi veszélyes fordulat mutatkozék ugyan; de czélszerű segély azonnal kedvezőleg megszünteté azt. A' palota udvarában mindinkább növekvék a' tolongás. A' király egy parancsvivő tiszte által tudatá a' nemzetőrség 's katonaság főrhelyein összegyűlt fegyveresekkel az örvendetes eseményt, 's ezek hangos tetszéssel fogadák azt. A' hatósági testületet különös levéllel értesíté Lajos Fülöp a' parisi gr. születéséről, mire a' testület azonnal gyűlést határozta tartatni. Délutáni 5 órakor a' minis-terelnök által fölszólított külföldi követek már teljes számban jelen valának a' palotában, 's vég-e a' parisi érsek is megjelent Lajos Fülöp előtt, az udvari kápolnában készültek tettek az előkeresztelésre. Nem sokára a' király, királyné, Orleans hg, az egész királyi család, ministerek, tanúk, tisztviselők 's udv. hölgyek elhagyák Orleans hgnó termet 's az udvari kápolnába menének, hol a' parisi érsek véghez vivé a' parisi grófnak az előkeresztését; az ünnepélyes keresztelés oct. 9-én fogván tartatni sz. Dénes napján, kit véd-szent gyanánt tisztelnek a' francziák. Aug. 25-ikén délután 5 órakor szerencsét kívánának Lajos Fülöpnek a' külföldi követek, unokája születéséhez. Ez alkalomkor Lobau grnó, Orleans hgnó tiszteleti hölgye, tartá karjain a' kis parisi grófot. A' király minden franciaországi püspökhez körlevelet intéze, olly meghagyással, hogy Franciaország valamennyi sz. egyházaiban hálamiséket mondassanak. Molé gr. minis-terelnök pedig gyors hírnökök küldé valamennyi francia követhöz külföldi udvaroknál ez örvendetes hírrel. Montalivet gr. belminis-ter a' megyeispánok által minden franciaországi községben kihirdetteté a' szerencsés születést. A' had- 's tengerész-minis-terek parancsiból pedig minden francia hajó 's katonasági állomány- lővésekkel ünneplé Lajos Fülöp örömnappját. A' király 's koronahg mindenek előtt jótételekkel kívánák ünnepelesíteni e' napot. A' király ugyanis a' szajna-megyei jótékony intézeteknek 28 ezer frankot ajándékozott, Szajna és Oise megyék szegénységének 4 ezer fr., a' compiègneieknek ezer fr., Fontainebleauban ugyan a' szegénységnek ezer f., Pauban 2 ezer f., Euben 2 ezer fr., a' parisi-érsekének jótételekre 25 ezer fr., azonkívül a' nyilvános oktatás és kereskedési minis-terek rendelkezési alá 5 ezer frankot adott, melly mennyiség szegényebb sorsu szorgalmas tanulókat közt fog kiosztatni. Orleans hg azon 150 ezer frankot, mellyet nősültekor segélytöke-alapításra adott, olly hadsergi altisztek javára, kik szerencsésen végzett próbatét után a' kir. tanító intézetbe lépnek, most szinte 150 ezer frankkal gyarapítá. Továbbá még következő jótételeket is követett el ez alkalomkor Orleans hg: a' korzikai négy községiskolából azon ifjak közül, kik ez évben leginkább kitünteté magukat, négy 17—18 évü fiatal embert választand; ezek Parisban előkészületi iskolában sajátikká tevén a' szükséges tudományokat, segélypénz mellett két évig a' földművelési minta-intézetben tanulandak. Olly nemzetőrök árváit, kik hivatal- körükben veszték életüket, mennyiben azok talán még segély nélkül lennének, saját költségén fogja neveltetni a' hg. Szegény dolgozók fölsegéllésére létesült ipar- 's ápoló intézeteknek, különösen pedig Nantesban 2 ezer frankot ajándékozott, Lyonban 2 ezer fr., Bordeauxban 2 ezer fr., Marseil- leben 2 ezer f., a' roueni fiatal foglyoknak ezer fr., a' parisi keresztény erkölcsi társulatnak 's árvaintézeti választmányának ezer fr., az ottani öregeknek ezer fr., az elemi oktatásra ügyelő társaságnak ezer fr., a' kölcsönös segély-nyújtó protestans társulatnak 500 fr., Orleans hgnó parancsá- ból valamennyi gyermek, ki Parisban egy napon születék a' parisi gróffal, egy 100 frankról szóló takarékpénztári kötelezvényt kapand ajándékol. Ezenkül a' franciaországi anyai társulatokat 12 ezer frankkal segíté a' hgnó, Kerkedo assz. által alapított szegény árvákat segítő intézetnek pe- dig ezer frankot adott, a' st. rochi műhelynek 500 fr., a' siketnémák in- tézetének 500 fr., és szegény protestans hölgyek számára szinte 500 fran- kot. Lajos Fülöpnek a' hatósági testülethez intézett irata így hangzik: „Paris város hatósági testülete tagjaihoz. Uram! Sietek Önökkel saját- kezűleg tudatni, miszerint Orleans hgnó, igen kedvelt menyem, fiat szült, ki, hála istennek, legjobb egészségnek örvendhet. Akarom, hogy legidősb fiam e' szülöttje „Parisi gróf” czímet viseljen. A' hatósági testület, mint tökéletesen meg vagyok győződve, osztakozni fog családom örömeiben. Örö- mel adom mindnyájoknak tudokra, miszerint e' szerencsés esemény két- szeresen drága szívemnek, mivel intézvényinknek állandóságot biztosít, új köteleket képezvén közöttünk, nekem pedig egyszersmind kedvező alkal- mat nyújtván szülővárosomnak fényes bizonyítvány-adásra vonzalmamról, mellyet iránta érzek 's mindenkor híven megőrzeni szándékom.” A' ható- sági testület azonnal megajánla minden szükséges költséget a' parisi gróf születése illő ünneplésére 's tanácsot tartá, mivel kellene a' csecsemőt meg- ajándékozni? Némelyek bölesőt javaslanak, mások kutat akarának fölal- lítani, mellyen a' kis hg neve ragyogjon, mások pedig egy karddal ki- vánák őt megtisztelni, 's e' vélemény 14 szóval 13 ellen csakugyan győ- zött. E' kard 50 ezer frankba kerülend. Egy hatósági tag ez aranyozott szokat kíváná a' kardra illesztetni: „Bár soha ne kellene használnia!” mit azonban kétértelműsége miatt egyhangulag elmellőzének. Ünnepelet két- szer tartand a' város, először mindjárt most néhány nap mulva, másod-

szor pedig a' valódi kereszteléskor. Mind a' kettő 175 ezer frankba kerü- lend. — Midőn a' legközelebbik jutalom-kiosztásnál Aumale hgnek másod- rendü jutalom-nyerésekor is tisztelgőt fuvának a' hangászok, mit különben csak első rendü jutalomnál szokás tenni, visszatörölésül a' növendé- kek hangosan a' marseillei dal játszását kívánák, 's a' hangászok ezt csak- ugyan meg is tevék. — Aug. 25-ikén délutáni 1 órakor a' parisi hatósa- gi testület udvarlaton volt a' királynál, szerencsét kívánni Orleans hgnó szerencsés születéséhez. Lajos Fülöp Orleans hgnó terembe vezeteté a' küldöttséget, hol a' király, királyné, Orleans 's többi kir. hg és vala- mennyi minis-ter a' csecsemő bölseje körül állának. Az üdvözöl beszé- det a' szajnai megyeispán mondá, 's lényegesen következőleg nyilatkozék: „Mihelyt tudunkra esék a' tanácsházban a' szerencsés születés, azonnal nyilvános ünneplést szavazánk 's drága művü kardot a' parisi grófnak. E' kard a' községtanács véleménye szerint nem fog nagy Károlyra vagy Napoleonra emlékeztetni; mert a' hódítás szellemének helyét rend és sza- badság szelleme foglalá el, mellyet Önnek kormánya szeretetre méltóvá tu- da tenne. E' kard, valamint Lajos Fülöpé, csupán birtok- 's intézvény ivé- delem végett hagyandja el hüvelyét, 's tiszteletet parancsoland Európának Franciaország ellenében.” A' beszéd e' részire nézve ezt válaszolá La- jos Fülöp: „Köszönöm ez ajándékot Önöknek; reményem, miszerint uno- kám emlékezetében tartandja azon szokat, mikkel Önök az ajándékot ki- sérik, hogy t. i. e' kard kezében a' békefontartás záloga, 's hogy ő min- dik kész leend azzal a' nemzeti böcsületet 's országot épségben fontartani.” A' király szavai után, a' királyné szívnyerő nyájassággal mutatá meg unokáját a' küldöttségnek. — A' hadminis-ter 133 ezer frankot rendelt öreg katonák's gyámoltalan katonai özvegyek közt kiosztatni. — D. Francesco de Paula infans már csakugyan Parisba érkezék egész családotul. A' ki- rály 's királyné aug. 23-ikén fogadá el a' jöv. évnyeket, 's egy óráig mu- latott velük. Az infans három évre bérlett lakást. — Ben-Aratsch jól hasz- nálá Parisban mulatása idejét, és számos eróművészt 's pattantyust fogadott ura számára Parisban, smindegyik fölpénz gyanánt 400 frankot kapott, Algírba érkezte után pedig havonként 200 frankot. Minden fáradságát oda irányozza most Abdelkader, hogy jó fegyvergyárt állíthasson föl, mellynek valóban jó hasznát veendi.

Paris, aug. 30-kán: Tegnapelőtt nagy hálamiséket mondott a' papság a' parisi fő sz. egyházban Orleans hgnó szerencsés születéséért. A' király, királyné 's egész udvar jelen valának e' vallási ünnepeleten. — Néhány nap előtt egy kis gyermeket fojtva találtak az utcán, kettőt pedig vízből huztak ki, mit leginkább annak tulajdonítanak, hogy nincsen elég biztos hely, hová szegény szülék gyermekeiket kithetnék. — A' parisi érsek már kibékült a' királlyal, 's midőn a' hálamise előtt a' szentegyház ajtajá- nál elfogadá őt, következő beszéddel üdvözle: „Fölség! A' parisi sz. egy- ház, ékesítve azon dús disztivényekkel, miket Önnek bőkezűségiből bír, örvend a' kath. Franciaországgal, azaz majd az egész hazával, vallásá- nak e' mai napon lett ünnepeles hódolat miatt, 's köszönettel fogadja Má- ria oltárinál a' remény 's biztosság azon kezességét, mellyel Önnek jelen- léte, a' hálaáldozatok e' napján, atyáji azon régi szent vallásának hódol, melly mindig dicsőséget és szerencsét eszköze nemzetünknek. Fölség! Ki- vánatink nem maradhatnak rejtve szívünk mélyiben: mi színet nélkül kérjük az istent föns. anyja közbenjárulása által, hogy az időt rövidítse, 's hozza körünkbe gyorsabban irgalma azon pillanatát, mellyben minden fran- czia egy hités szeretet köteleki közt egyesítve leend 's Franciaországban csak egy nyáj, 's egy pásztor fog létezni.” — Lajos Fülöp hasonló épüle- tességgel válaszolt ez ajtatos szavakra, 's az itteni lapok nem szűnnek ma- gyaragztatni e' közelítést. — A' titkos tanácskamra hoszasb vitatás és nyomo- zás után parancsot bocsáta közre, melly nyilvánítja, miszerint Chaltas el- len nem létez elég vád, hogy őt törvényesen üldözni lehetne. E' nyilat- kozat Chaltas azonnali szabadon bocsáttatását voná maga után. — Perpig- nanban aug. 22-ikén vala szándék megkezdeni Brossard tábornok pörét; előre nem látott akadályok miatt azonban 26-kára kelle azt halasztani. Az e' tárgyhöz kapcsolt közérdeket sokkal növelé a' tanuk megérkezte, kik jobbadán Afrikából jönnek 's többnyire főbb rangu hadi tiszték. A' város rendkívül élénk tekintetü, egy lépést is alig tehetni tábornokkari tiszték- kel összetalálkozás nélkül. Az öreg Mustafa Ben Izmael 's arabjai különö- sen fölizgaták a' lakosok kíváncsiságát. Boinvilliers, Brossard ügyvéde már egy hét óta Perpignanban tartózkodik, 's így továbbra már nehezen fogják halasztani az annyira nevezetes pört. — Hír szerint a' hayti kormány meghatalmazott követet szándékozik küldeni Parisba. Eddig még nem bírt Európában képviselővel e' republica, 's csupán consulokat tartá némely nevezetes városokban, kereskedési igényei fontartására. — A' pápai enge- delem püspökség-alapításra Algírban már Parisba érkezék. Az első algiri püspök Dupuch apát leend. — Az oktatásminis-ter parancsot bocsáta közre, mellynek következtében ezentul a' német 's angol nyelv minden közép- iskolában taníttatni fog. Corsica, Aix, Grenoble 's Montpellier kerületek az angol 's német nyelv helyett az olaszt taníthatják. — Metzben néhány nap előtt egy thionvillei leányt halálra ítélt a' törvényszék. E' szörnyeteg már hét gyermekét öle meg tüstint születésük után, 's csak a' hetedik gyilkos- ságkor került a' büntető törvények súlya alá. Valóban bámulatos, hogy olly országban, hol czélszerű intézetek léteznek lelt gyermekek elfogadá- sára, illy iszonyuságok történhetnek. —

Schweiz.

Aug. 22-én gyűlt össze rendkívülieg Weinfeldenben a' thurgauinagy tanács ítélet-hozásra Franciaországnak Napoleon Lajost illető kívánata iránt; Kern tr kimerítő tudósítást adott a' szövetségi gyűlés tanácskozá- síról, valamint azon lépésekről is, mellyek ez idő óta történtek a' többi ha- talom által a' francia követelés támogatására; előadá továbbá a' francia minis-terség legutolsó sürgönyét, melly szerint Montebello hgnek parancs- van adva utlevele kikérésére, ha Napoleon Lajos kiűzetését megtagadná

Schweiz. Tudósítása végén! Kern tr emlékezteté a' nagy tanácsot, miszerint azon méltatlanság, melyet a' szövetségtől és Thurgautól kívánnak, ne adjon alkalmat heves és szenvedélyes vitára, mit mindenkor ki kell kerülni, midőn népjogi kérdés kerül szőnyegre. E' tudósítás után Bonaparte Napoleon Lajos hgnek Arenenbergben aug. 20kán költ iratát olvasák föl, mellyben határozottan ellenmond azon állításnak, mintha Arenenberg fondorkodások fészke volna, 's oda nyilatkozik, miszerint erős szándéka: Thurgauban nyugottan maradni 's mind azt kikerülni, mi a' Franciaország és Schweiz közötti barátságos viszonyokat zavarná: „Egyébiránt jól tudja a' ministerség: hogy ő valóban nem bír más polgári joggal, mint a' thurgauival.“ Egyhangulag azon elvben nyilatkozik a' tanács, melyet a' szövetségi követek a' jegyzék-felolvasáskor kifejtének; 's ennek következtében a' thurgau követség oda utasították, miszerint Thurgau Franciaországnak Napoleon Lajos hg kiütését illető kívánságát határozottan visszaveti, mert egy honosított thurgau mind alkotmányunk, mind a' francia Code civil szerint egyedül csak thurgau polgári joggal bírhat. Thurgau, mint felsőségi hatalom, a' politikai fondorlásokat, mellyek más status nyugalmát veszélyeztetik, meg tudja vizsgálni és büntetni. A' szövetségi gyűlés ellen őrködni kell a' cantonok felsősége felett. — A' zürichi kormánytanács aug. 21én félreveté az oberstrassi község azon kérelmét, miszerint Napoleon Lajos hget tisztelné meg cantoni polgárjoggal ajándékkép vagy pedig törvényes díj-letétellel.

O l a s z o r s z á g .

Nápoly, aug. 11kén: A' mai kormánylap kir. rendeletet közöl, mely a' párviadal ellen igen szigorú tilalmat foglal magában; ki ellenfelét a' párharcban megöli, vagy sebet ejt rajta, mellynek következtében 40 nap leforgása alatt meghal, halálos büntetés érendi azt. — Messinából és Cataniából tegnap érkezett gőzös azon hírt hozá, miszerint az Aetna igen munkás, 's erősen hányja ki láváját; a' Vezuv már nem is füstölög. — Római hírek szerint Spoleto környékén több apró helység tetemesül szenvede földrengés miatt; Fanóban pedig 's környékén fellábnnyira ellepé a' jég az utakat 's utcákat, a' szőlőkben, házfedeleken 's ablakokon szörnyű pusztítást követvén el; az utak sok helyen szinte járhatlanok — A' sinigagliai színházbul mísem tudának megmenteni, két ifju, kik mentés végett a' színházba törtek, lángáldozat lón. — Marini marq. a' tudós világ fájdalomra néhány nap előtt meghalt Rómában. —

Nápoly, aug. 16án: A' tegnapi sétát a' toledoi utcán, hol vasár-és ünnepnap 12 és 2 óra közt számos nápolyi jelen meg, véres esemény zavará, és a' békes polgárok közt, kik nőikkel 's gyermekikkel sétáltak, vér folyt. A' sors két ellenséges indulatu rendőrségi tisztet vezetett össze, kik először káromlák egymást, utóbb kardot ragadának, mig mindkettő megsérülvén, felhagytak a' villongással; igen kíváncsi a' dolog további folyama iránt minden. A' hőség naprulnapra növekszik, a' légmérő árnyékban már 29 fokot mutat, az éjszakák azonban rendkívül hidegek. — A' felebb említett, párviadalt tárgyazó, kir. rendelet még következő említésre méltókat foglal magában: „Párviadala kihívást fogság, nyugpénzi elvesztés és nyilvános hivataltuli elzárás kísérendi; ha már megtörtént a' párharc, de sértés nélkül, a' büntetés nyugpénzi elvesztés és gálya; ha pedig sértés történt, a' sértő büntetése a' főnebbi, a' sértett azonban a' fenálló törvények szerint a' legszigorubbban fog bűnhődni; ha pedig megöli ellenfelét, ez szándékos gyilkolásnak fog tekintetni, 's a' büntetés legnagyobbika érendi őt; a' párharcban elesett halott minden szertartás nélkül, elkülönölt helyen, fog eltakarítani, sírjára pedig legkisebb emléket sem szabad fölállítani; segédek, bujtogatók fogsággal és nyugpénzi elvesztéssel bűnhődnek, ha a' párharc meg nem történt; ellenkező esetben a' párharcosokkal egy büntetésök. A' kihívó, segéd, ha meg sem történt a' verekedés, minden rendjelt, kitüntetést és nyugpénzi elvesztést vonand maga után. — Maksz hg Rómából aug. 22én utazott el Florenzbe. —

N é m e t o r s z á g .

Az Augsburgban tartandó táborzásról következő részleteket közöl egy müncheni levelező; az ott jelenleendő katonaság nyolez gyalog ezredből, két könnyű lovas ezredből, négy mozgó algyutelepből és egy hidaszoztálybul, összesen mintegy 16 ezer főből áll, hozzájárulván 2600 lovassági és 600 pattantyusági ló; sept. 1jén vonulandnak ki a' csapatok a' táborba 's 2án lesz az isteni tisztelet, 14én pedig szétoszlандnak. — A' muszka trónörökös Emsből aug. 19én néhány órára Koblenzbe utazék a' németalföldi hgnőt meglátogatni. — Aug. 21én Chamisso Adalbert, ki mint költő és utazó híres vala, Berlinben meghalt; született 1781ben Champagne megyében. —

Lipsee 's Drezda közötti gőzkocsi utazás jövedelme jul. 19től aug. 17ig 12,300 tallér, mi tetemesbülend, ha az utvonal végkép elkészül. — A' bajor király név és születésnapját aug. 25én üllék meg egész pompával Münchenben; e' napon 11 órakor tartá szokás szerint ugyanis a' tudományok akadémiaja ülést; délután 1 órakor tevék le alapkövét az iparkiallítás háznak, 2 órakor pedig a' só és ércművek igazgatási épületének; az első felett Kreutzer titkos tanácsnok, a' második felett pedig Wirschingger minister tarta emlékbeszédet: este 5 órakor Lajos egyház tornyain a' keresztet leleplezék; a' tetők koszorukkal valának ékítve; a' főpostaigazgatóság e' nap munkálkodék először új épületében. — A' muszka czárt aug. 28kára Münchenbe várák, 's innen párnapi mulatás után Friedrichshofenbe 's Augsburgba utazand. — Hannoverából már több sérelmi folyamodást nyújtanak be a' német szövetségi gyűlésnek; Göttinga városbul is szándékoztak panaszkodni, de Ebell tanácsigazgató makacs ellenszegülése megsemmíté a' szabadelműek tervét, kik aug. 15kén nagy lakomát adának, mellyen Conradi, Hugo, Müller jelen voltak, 's az áldomások politikai tartalmuak valának. Grefe tr. Göttingából Hannovera városba utazott

a' hét tanító ügyeit viendő. — Aug. 23kán délután fog megérkezni Mannheimba Kölnből a' Basel és Strassburg közötti hajózásra szánt gőzös 's más nap Bazelbe induland 's ünnepélyesen „Bazel város“ és „Strassburg város“ nevetek kapand a' keresztségben. — A' légszszkészítési névtelen társaság rendszabályit közli aug. 25. a' frankfurti évkönyv; a' társaság jul. 1. 24 évre alakul össze; a' tanács engedélye pedig tart 1868ig és ez idő alatt ki van terjesztve a' vihető légszszre is; a' társaság alaptőkéje 500 ezer fr., mellyet 2 ezer 250 ftos részvény fog alakítani. — Vilmos hg, a' porosz király fia aug. 25kén Westphaliába 's rajnamelléki tartományokba utazand 's ez alkalommal Münster, Wesel, Koblenz, Trier városokat látogatandja meg. —

T ö r ö k o r s z á g .

(M. Herald.) Konstantinápolyi levelezőnk azon fontos hírt közli Tabrisbul jun. 25érül, hogy Maoneil, a' britt követ a' persa udvarnál, a' schahval minden közlekedést félbe szakasztott, a' herati tábort oda hagyá 's Törökországba vette útját, hol kormányta további utasításit várandja be. Simonits gróf utódja a' perza udvarnál Duhamel ezredes, és e' lépést tán azon czélból tevé az orosz kormány, hogy a' grófnak alkalmat nyujtson a' schahnál katonai szolgálat fölvalólásra, a' nélkül, hogy az orosz kormány céljait, a' keleti ügyeket illetőleg, mez v. lepel nélkül előfűntetné. — Legutóbbi hírek következtében Herat erősség vitézül védé magát, megváltik, vajjon lakosij Maoneil elmentét nem ugy tekintendik-e, mintha Nagybritannia felhagyott volna ügyével. Tán birodalmunk indiai részirül tétettek lépések, ellenállásukban őket megerősítendők. — Konstantinápolyban jul. 27én iszonyu szélvész dühöngé; szerencsére azonban igen kevés ideig tartott; mégis majd ezer kis hajót rongált össze, több nagy hajó is tetemes kárt szenvedé. A' dögvész már kiűtött Widinben és Brussában; a' fővárosban is mutatkoznak némelly jelenségek. A' szultán sajátkezűleg irt levelében visszahija a' Brussában állomásozó négy ezredet. — Alexandriai jul. 20ki hírek szerint a' kapudán basát várák ide, ki Mehemed Alihoz van küldve bizonyos utasításokkal. Az európai hatalmak consulai még folyvást gyakori tanácskozást tartanak az alkirályal, ki darab idő óta makacsságabul veszteti látszik. A' hajóserg sik tengerre szállt ugyan, de a' kikötő környékét nem igen hagyá el; egy új sorhajó-kiállításon erősen dolgoznak. A' gyapot árát a' basa 16 talarira szabta mázsánkint 's mint-hogy így senki sem akarja venni, tehát saját számadására fogja üzni a' gyapotkereskedést. — Syriai legutóbbi hírek igen ellenkezők; több levelező szerint a' lázadás folyvást terjed 's felelmesb kezd lenni; M. Ali hívei pedig a' lázadást végkép elnyomottnak hírlík. Kormányi hírek szerint a' Hasbeja és Rasbeja mellett táborzó drúzokat tönkre verék; ezek már az egyptusiakat majd meggyőzék, de ekkor Ibrahim b. 12 ezer főnyi pihent csapatallal megrohaná őket 's a' drúzok e' nagy erőnek engedni kénytetének; az egyptusok 3 ezer halottat vesztének. —

A' marseillei Semaphore aug. 16árul következőleg ír: „Konstantinápolyi levelezőnk azon fontos hírt közli, miszerint egy angol shonert egy orosz fregát a' fekete tengeren elfoglalt. A' török fővárosban csupán ez esetrül beszéltek.“ A' maltai Portfolio szerint aug. 4érül: „Ma azon hír kering itt, hogy Cruiser angol shonert a' eszerkeszi révpartonokon elfoglalák. E' hajó jul. 4én indult el innen árukkal rakottan Trebizond felé, Redut-Kole számára pedig kevés czukrot vitt. Trebizondban lerakván az árukat, midőn Redut-Kole felé hajózna, az abehasiai révpárnál lefoglalák, miután rakományit megvizsgálák, a' hajót Sebastopolba küldék a' törvényszék elibe állítás végett.“ — A' levantei hírek, noha sokkal tovább terjedők, ez eseményről mísem szólnak. Azonban konstantinápolyi jul. 30iki irat szerint: „Nyugtalanító álhírek terjesztgetésiben itt igen munkásak. Kétséggül Cruizer shoner elfoglalási híre is e' gyárbul került ki néhány nap előtt, annyi bizonyos, hogy e' shoner meg Trebizondban horgonyza. — Candiai aug. 7ki irat szerint az egyiptusi alkirály egy tengerész-osztálynak parancsot ada Rhodus környékén ezikázásra és a' szultán hajósergének szemmel tartására. Az egyiptusi hajóserg most 8 sorhajóbul 90—120 algyuval, 5 fregátból, 5 corvetből, 6 briggből és egy gőzösből áll. E' napokban készülend el a' 10ik számú sorhajó is, a' hajóserg nagyobb része Egyiptus révpárnál mozog 's néha egész a' candiai vizekig közelit. Néhány nap előtt Milo és Candia sziget közt 8—10 hajóbul álló sereg mutatkozik Stopford hajóvezérsége alatt. Alexandriai aug. 6ki hírek szerint e' fővárosban egyedül harczzrul beszélének. —

Alexandria, jul. 2kán; Syriáról igen bizonytalan hírek keringnek, annyi kétségtelen, hogy a' esend még nincs helyreállítva, számtalan utast és hírnököt rablanak ki, de minden politikai czél 's ok nélkül; Ibrahim b. elfoglalása előtt sokkal veszélyesb vala Syriában az utazás, a' népség az utak mellett tanyázott 's gyakorta karavánokat is kizsákmányolt, Ibrahim e' rablási rendszernek véget vete, de mivel még folyvást az éjszaki határokna foglaltos, az egyéb részekben ismét visszatértek konok 's martalócz szokásikhoz. A' török katonaság csak ugyan a' syriai határoknál összpontosult 's Koniabban tartalék-serget alakíta, de könnyen harczzra nem kerülend a' dolog. — M. Ali az alexandriai kalmárokat rémületbe ejté; már rég akadozott a' kereskedés, mert nem árula gyapatot, most azonban ki-nyitattja raktárit ismét, 's a' gyapatot Triestbe küldi eladás végett. Ez az itteni kalmárookra nézve halálos csapás, ha ezen első küldemény nem fenyegetés, hanem jövöre megalapítandó rendszer leend; ha ez utóbbit követendi M. Ali, ugy Egyiptus ismét azzá leend, mi volt, romlott, mocskos, nyomoru fészek, hová csak nagy nyereség esalhattott eddig is embert. Ez év mindenesetre szerencsétlen a' kereskedőkre nézve, kiknek állapotjuk a' mutatkozó dögvész által télire sokkal rosszabbul, 's ha ehez harczz járuland 's a' Nilus árja mult évinél nagyobb magosságú nem leend, ugy ez országot minden sanyar nyomandja, 's az európaiak nagyobb része kénytelen lesz visszaköltözni.